
धर्मादाय संघटनेच्या रचनेचा तक्ता
CHART OF THE CHARITY ORGANISATION

धर्मादाय संघटनेच्या रचनेचा तक्ता
Chart of the Charity Organisation
धर्मादाय आयुक्त
CHARITY COMMISSIONER

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
धर्मादाय सह आयुक्त	ठाणे/ Thane	रायगड/ Raigad	बृह-मुंबई/ Gr.Mumbai	औरंगाबाद/ Aurangabad	नाशिक/ Nashik	लातूर/ Latur	पुणे/ Pune	अमरावती/ Amravati	कोल्हापूर/ Kolhapur	नागपूर/ Nagpur
मुख्यालय/H.O. लेखा संचालक										
Jt.Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner सचिव, देवस्थान व्यवस्थापन समिती, कोल्हापूर/ Secretary, Devsthan Management Committee, Kolhapur	सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner	सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner जालना/Jalna सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner परभणी/Parbhani सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner नांदेड/Nanded	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner जालना/Jalna सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner परभणी/Parbhani सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner नांदेड/Nanded	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner जळगाव/Jalgaon सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner आयुक्त Commissioner Asstt. Charity Commissioner धुळे/Dhule सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner नंदुरबार/ Nandurbar सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner सोलापूर/ Solapur सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner उस्मानाबाद/ Usmanabad सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner बीड/Beed सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner अहमदनगर/ Ahmadnagar सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner सातारा/Satara सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner अकोला/Akola सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner बुलढाणा/ Buldhana सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner यवतमाळ/ Yavatmal सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner वाशिम/Wasim	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner सांगली/Sangali सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner रत्नागिरी/ Ratnagiri सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner चंद्रपूर/ Chandrapur सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner सिंधुदुर्ग/ Sindhudurg सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner गडचिरोली/ Gadchiroli सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner नांदिया/Gondia सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner	धर्मादाय सह आयुक्त Jt. Charity Commissioner धर्मादाय उप आयुक्त Dy. Charity Commissioner सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner वर्धा/Wardha सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner भंडारा/Bhandara सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner चंद्रपूर/ Chandrapur सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner गडचिरोली/ Gadchiroli सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner नांदिया/Gondia सहायक धर्मादाय आयुक्त Asstt. Charity Commissioner

११. धर्मादाय संघटना

प्रस्तावना :

(१) धर्मादाय संघटना, धर्मादाय आयुक्तांच्या प्रशासनाखाली मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० कार्यान्वित करण्याकरिता निर्माण केलेली आहे. या अधिनियमाद्वारे राज्यामधील सार्वजनिक न्यास, संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० प्रमाणे नोंद झालेल्या सार्वजनिक संस्था किंवा धार्मिक संस्था किंवा दोन्हीसह संस्था यावर नियंत्रण ठेवले जाते. मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० अन्वये धर्मादाय आयुक्त हे धर्मादाय संघटनेचे प्रमुख असून एक निगम आहेत. कायद्यातील न्यायिक कार्यविषयक ठराविक तरतुदी व्यतिरिक्त धर्मादाय आयुक्तांना न्यासाचे पर्यवेक्षण व विनियोजन ही सर्वसाधारण कर्तव्ये तसेच काही न्यायिक कर्तव्य, विशेषतः अधिनियमामध्ये तरतूद केल्याप्रमाणे बजवावी लागतात. धर्मादाय आयुक्त व त्यांचे अधिकारी यांना कायद्यान्वये अशा प्रशासकीय व न्यायिक कार्याबाबत कार्यवाही करावी लागते. त्या खेरीज धर्मादाय संघटनेचा प्रमुख या नात्याने व महाराष्ट्र राज्यातील सर्व सार्वजनिक न्यासांचा पालक व परिरक्षक म्हणून शासकीय कर्तव्य पार पाडीत असतात. अशा तःहेने धर्मादाय आयुक्तांना चौकशी प्राधिकारी तसेच न्यायिक किंवा न्यायिकवत प्राधिकारी म्हणून काम करावे लागते,

(२) धर्मादाय आयुक्तांना, धर्मादाय सह-आयुक्त, धर्मादाय उप-आयुक्त व सहायक धर्मादाय आयुक्त हे न्यायिक कार्यात, न्यायिकवत व प्रशासकीय कार्यात मदत करतात तसेच लेखा संचालक व सहायक लेखा संचालक प्रशासकीय व लेखा विषयक कामात व संघटनेचे नियंत्रण करण्यात मदत करतात.

(३) धर्मादाय आयुक्तांना एखाद्या न्यासाचे काही व्यक्तीकडून विश्वासघाताने, गैरविनियोगामुळे, अपहारांमुळे अगर निष्काळजीपणामुळे नुकसान झाले त्यासाठी विश्वस्ताला जबाबदार धरण्याचे किंवा तात्पुरते बडतर्फ करण्याचे व नवीन विश्वस्त नेमण्याचे अधिकार आहेत. तसेच न्यासांची योजना तयार करणे, मनाई हुकूम देणे, अपीलांची सुनावणी करणे पुनरीक्षण अर्जाचा विचार करणे इत्यादी अधिकार आहेत. त्यांच्या न्यायिकवत व प्रशासकीय कर्तव्यामध्ये न्यास निधीची गुंतवणूक करण्यास परवानगी देणे, न्यासाच्या मालमत्तेचे संरक्षण करणे, विश्वस्तांना कर्ज उभारण्याची व घेण्याची परवानगी देणे, न्यासाच्या हिशेबाचे खास परीक्षण करण्याचे आदेश देणे. न्यासाचे प्रशासन योग्य व्हावे म्हणून आदेश देणे, देण्याचे अधिकार अगर न्यासाचे संरक्षण अथवा त्याच्या मालमत्तेचे संरक्षण करणे, एखाद्या न्यासाच्या कामकाजाबाबत चौकशी सुरु करणे, न्यासाच्या विश्वस्ता विरुद्ध अथवा संबंधित व्यक्तीविरुद्ध फौजदारी फिर्याद दाखल करणे अथवा अशी फिर्याद दाखल करण्यास मंजूरी देणे व विश्वस्तांना याबाबत जिल्हा न्यायालयामध्ये फिर्याद नोंदविण्यास मान्यता देणे इत्यादी कामाचा समावेश होतो. धर्मादाय आयुक्तांना पंढरपूर मंदिराविषयी जी तात्पुरती समिती आहे त्यावर ही देखरेख ठेवावी लागते. तसेच ते देवस्थान व्यवस्थापन समिती, पश्चिम महाराष्ट्र, कोल्हापूर यांच्या कामकाजावर देखरेख ठेवतात.

(४) धर्मादाय आयुक्त हे संस्था नोंदणी अधिनियम १८६० अनुसार संस्था निबंधक सुध्दा आहेत व त्या अधिनियमाखाली नोंदणी झालेल्या संस्थांच्या कामकाजावर ते देखरेख ठेवतात.

(५) सार्वजनिक न्यासाना मार्गदर्शन व्हावे व चांगली सेवा उपलब्ध व्हावी तसेच धर्मादाय संघटनेचे कामकाज सुरळीत चालावे म्हणून धर्मादाय संघटनेची दिनांक १३-१-२००० पासून पुनर्रचना करण्यात आली असून ३४ सार्वजनिक प्रादेशिक कार्यालये स्थापन झालेली आहेत. धर्मादाय सहआयुक्त, उप धर्मादाय आयुक्त आणि सहायक धर्मादाय आयुक्त हे मुंबई सार्वजनिक

न्यास अधिनियम १९५० अन्वये अथवा शासनाने अधिनियमान्वये प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार आपली कामे व कर्तव्ये पार पाडतात.

(६) उपरोक्त अधिनियमानुसार लावण्यात येणा-या फी आणि इतर प्रशासकीय खर्चासाठी सार्वजनिक न्यासाकडून घेण्यात येणारी फी, इतर वर्गणी, अधिनियमानुसार होणारी वसुली इ. माध्यमातून निर्माण होणा-या निधीचा वापर शासनाने अथवा स्थानिक प्राधिकरणांनी दिलेल्या वर्गणीतून स्थापन करण्यात आलेल्या सार्वजनिक न्यासाच्या कामकाजाकरीता होणारा खर्च भागविण्याकरीता धर्मादाय आयुक्त आणि त्यांचा कर्मचारी वर्ग यांचे वेतन आणि भत्ते याकरिता शासनाने केलेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती करण्याकरीता व या अधिनियमातील तरतुदीची अंमलबजावणी करण्यासाठी करण्यात येतो.

(७) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त संस्था, १९५० ने हैद्राबाद धर्मादाय दाननिधी विनियम, १३४९ फसली निरसित केले असून ह्या धर्मादाय-दान निधीपैकी बहुतेक सार्वजनिक न्यास म्हणून नोंदले गेले आहेत. तथापि एखाद्या समितीकडे त्यांचे व्यवस्थापन सोपविण्याची योजना धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य मुंबई यांनी तयार करेपर्यंत ह्या सर्व धर्मादाय दाननिधीचे व्यवस्थापन महसूल प्रशासनामार्फत चालू राहिलं.

(८) धर्मादाय संघटनेच्या प्रादेशिक कार्यालयांसाठी जागा उपलब्ध करून घेण्याची कार्यवाही :-

धर्मादाय संघटनेच्या अधिनस्त कार्यालयासाठी जागा प्राप्त करून घेण्यासाठी राज्याच्या मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली समिती प्रकल्पांतर्गत एकूण १९ जिल्हासाठी जागा प्राप्त करून घेण्याचे प्रस्तावित आहे. त्यामध्ये सध्यास्थितीत भाडेतत्वावर कार्यरत असलेली १६ जिल्हाची कार्यालये व अपुरी जागा असलेली ११ जिल्हा कार्यालये यांचा समावेश आहे. जिल्हा कार्यालयांकरीता जागाची सद्यस्थिती दर्शविणारा तक्ता सोबत जोडण्यात आला आहे. (परिशिष्ट-अ).

नागपूर, पुणे, अकोला, कोल्हापूर, औरंगाबाद या कार्यालयाची जागा पुरेशी आहे. मुंबई, अमरावती, कोल्हापूर, नागपूर, नाशिक व पुणे या कार्यालयाचे नुतनीकरणसाठी शासनाकडून निधी खर्च करण्यास मंजूरी मिळाल्याने नुतनीकरणाचे काम पूर्ण झालेले आहे. मुंबई कार्यालय हे मुख्यालय असल्याने येणा-या अभ्यागतांना सदर कार्यालयातील विषयसूची नुसार विभागवार रचना समजावी व तो विभाग कोठे आहे याचा मार्गदर्शक तक्ता प्रवेशद्वारावर लावण्यात आला आहे. सर्व विभागांमध्ये जनतेच्या सोयीसाठी आसन व्यवस्थेनुसार पाट्या लावण्यात आल्या आहेत.

(९) रुग्णालय योजना :- नोंदणीकृत न्यासाद्वारे संचालित रुग्णालयांतर्फे निर्धन व दुर्बल घटकातील रुग्णांना अनुक्रमे मोफत व सवलतीच्या दराने वैद्यकीय उपचार.

मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० चे कलम ४१ क क अंतर्गत मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी रिट याचिका (पीआयएल) क्रमांक ३१३२/०४ मध्ये निर्धन व दुर्बल घटकांतील रुग्णांना अनुक्रमे मोफत व सवलतीच्या दराने धर्मादाय रुग्णालय/वैद्यकीय केंद्र येथे वैद्यकीय उपचार मिळण्याकरीता मंजूर केलेली योजना दिनांक १ सप्टेंबर २००६ पासून अंमलात आली आहे. या योजनेनुसार खालीलप्रमाणे रुग्ण सवलतीस पात्र आहेत.

निर्धन रुग्ण :- ज्यांची वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा रुपये ५०,००० इतकी आहे, त्यांना धर्मादाय रुग्णालयात / वैद्यकीय केंद्रात पुर्णपणे मोफत उपचारांची सोय आहेत.

दुर्बल घटकातील रुग्ण :- ज्यांची वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा रुपये १,००,००० इतकी आहे, त्यांना धर्मादाय रुग्णालयात / वैद्यकीय केंद्रात सवलतीच्या दरात वैद्यकीय उपचार उपलब्ध आहेत.

परिशिष्ट ब मध्ये सदर योजनेच्या लाभार्थीची माहिती देण्यात आली आहे.

(१०) **ई-गव्हर्नस प्रकल्प :-** धर्मादाय संघटनेचे मुख्यालय व त्याच्या अधिनस्त कार्यालयामध्ये ई गव्हर्नस ॲप्लिकेशन ची अंमलबजावणी करणे करिता निविदा प्रक्रिये द्वारे न्यूनतम निविदाकर (L1) म्हणून प्राप्त झालेल्या M/S Mastek Ltd. म्हणून या संस्थेची System Integretor म्हणून निवड करण्यात आलेली आहे. धर्मादाय संघटनेच्या सर्व कार्यालयातील ई गव्हर्नस ॲप्लिकेशनची अंमलबजावणी करण्याकरीता येणा-या रु. ३,१२,२६,०५९/- (सेवा करासहित) (रुपये तीन कोटी बारा लाख सव्वीस हजार एकोणसाठ फक्त) इतक्या खर्चास सार्वजनिक न्यास प्रशासन निधितून भागविण्यात मान्यता मिळाली आहे. मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथील रिट पिटीशन (IPL) क्र. ३१३२/२००४ मधील दि. १७-८-२००६ व दि. १५-४-२०१५ रोजीचे आदेशाप्रमाणे मुजूर योजनेनुसार हॉस्पिटल करिता मॉडेल बनविण्यात आलेले आहे. धर्मादाय संघटनेच्या सदर संकेत स्थळावरील हॉस्पिटल मॉडेलचे मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या हस्ते दि. २६-८-२०१५ रोजी उदघाटन करण्यात आले.

धर्मादाय संघटनेचे स्वतंत्र Softwar विकसित (e-governante project) करण्यातचे काम आता पूर्ण झाले आहे. आता मे मारटेक लिलि यांचेकडून सॉफ्टवेअर सिवमुरिटी ऑडिस्करीता पाठविण्यात आलेले आहे सदर सिवमुरिटी ऑडिटचे सर्टिफिकेट प्राप्त झाल्यानंतर महाराष्ट्र शासनाच्या स्टेट डेटा सेंटर येथे सर्व्हर वर डिप्लाय केले जातील फेब्रुवारी, २०१६ च्या पहिल्या आठवड्यामध्ये गोलाईव्ह होणे अपेक्षित आहे.

शासन निर्णय क्रमांक :- LNJD/D१७०११/१० /२०१४Desk १७, दि. २१/८/२०१४ अन्वये, धर्मादाय संघटनेचे मुख्यालय व त्याच्या अधिनस्त असलेल्या कार्यालयामधील अभिलेखांचे स्कॅनिंग व डिजीटायझेशन करण्याकरिता निविदा प्रक्रियेद्वारे न्यूनतम निविदाकार (L1) असलेल्या, M/s karve Data Management Service या संस्थेची निवड करण्यात आलेली आहे, त्याच्या कामाचा तपशिल परिशिष्ट क मध्ये देण्यात आलेला आहे.

११) **नवीन ७३३ पदांना मंजूरी -** महाराष्ट्र सार्वजनीक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम १९५० व नियम १९५१ तसेच संस्था नोंदणी कायदा १८६० अंतर्गत कामकाज करणेकरीता व प्रशासन प्रभावी व गतिमान करण्यासाठी शासनाने शासन निर्णय क्रमांक - सीएचए-२०११/८२१/प्र.क्र.९३/का-१ दिनांक १४ मार्च २०१२ अन्वये ७७३ नवीन पदांची निर्माती केली असून त्यापैकी ४०४ पदांची भरती करण्यात आलेली आहे व उर्वरित पदांची भरतीची प्रक्रिया सुरु आहे.

(१२) धर्मादाय संघटनेतील गट ब अराजपात्रत व गट क संवर्गातील अधिक्षक/जनसंकर्प अधिकारी, लेखापाल/निरीक्षक/न्याय लिपिक, वरिष्ठ लिपिक/अभिलेखापाल, लिपिक टंकलेखक या संवर्गातील पदांचे सेवाप्रवेश नियम शासनाच्या दि. १७/११/२०१२ रोजीच्या अधिसूचनेनुसार तयार करण्यात आले आहेत. सदर अधिसूचनेनुसार वरील सर्व पदांवर पदोन्नती आणि नामनिर्देशनाने नियुक्त होणा-या कर्मचा-यांना विहित केलेली विभागीय परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक असल्याने सामायिक परीक्षेची नियमावली शासनाने मान्य करून त्याबाबतची धिसूचना क्रमांक सीएचए-२०१४/६३९/प्र.क्र.११५/कार्य.१, दि. ०३/१२/२०१५ रोजी निर्गमित करण्यात आली असून त्यानुसार दि. २१/०२/२०१६ रोजी प्रथम सामायिक विभागीय परीक्षा आयोजित करण्यात आलेली आहे.

(१३) कायद्यातील तांत्रिक बाबींच्या माहिती अभावी विश्वस्तांवर कोणतेही तांत्रिक गुन्हे दाखल होऊ नयेत या कारणास्तव तसेच महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० कायद्यातील महत्वाच्या बाबी विश्वस्तांना अवगत करून देणे याकरिता सन २०१५ मध्ये विश्वस्त संस्था तंटामुक्त व्हावा म्हणून सोलापूर, औरंगाबाद अहमदनगर, सातारा तसेच बारामती येथे कार्यशाळा आयोजित करण्यात आल्या होत्या, यामध्ये मा. धर्मादाय आयुक्तांनी विश्वस्तांना मार्गदर्शन केले बारामती येथील कार्यशाळेमध्ये मा. शरद पवार साहेब उपस्थित होते. आणि औरंगाबाद येथील कार्यशाळेत मा. न्यायमूर्ती के. यु. चांदीवाल होते.

(१४) सहधर्मादाय आयुक्त कार्यालय, औरंगाबाद येथील कार्यालयीन इमारतीच्या उद्घाटन प्रसंगी मा. मुख्यमंत्री महोदय, मा. मुख्य न्यायमूर्ती आणि मा. विधानसभा अध्यक्ष यांच्याशी झालेल्या चर्चेनुसार तसेच मा. मुख्य सचिव कार्यालयातून प्राप्त झालेल्या आदेशानुसार मा. धर्मादाय आयुक्तांनी महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम, १९५० च्या कलम २२ या कलमांतर्गत (३) (A) व (३) (AA) या पोटकलमांचा अंतर्भाव करण्याचे तसेच वरील अधिनियमातील कलम ३६ A मध्ये काही दुरुस्ती करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(१५) दिनांक १२/१२/२०१५ रोजी राष्ट्रीय महालोक अदालत आयोजित करण्यात आली होती त्यामध्ये ठेवण्यात आलेल्या एकूण ११६७ प्रकरणपैकी २३० प्रकरणे निकाली काढण्यात आली.

(१६) धर्मादाय कार्यालयात प्राप्त होणा-या अवादातील बदल अर्जाचा त्वरित निपटारा व्हावा म्हणून विशेष उपक्रम (Special drive) घेण्यात आला. त्यामध्ये राज्यात एकूण २५००० अर्ज निकाली काढण्यात आले.

(१७) मा. धर्मादाय आयुक्तांनी त्यांचे कार्यालयात नोंदणीकृत असलेल्या गणेशोत्सव मंडळांना गणेशोत्सव काटकसरीने साजरे करून दुष्काळग्रस्तांना मदत करण्याचे आवाहन केले. त्याला राज्यातून मिळालेल्या प्रतिसादातून रु. १,८५,००,०००/- इतकी रक्कम मुख्यमंत्री फंडामध्ये जमा करण्यात आली.

(१८) श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदीर समीती, पंढरपूर- पंढरपूर येथील श्री विठ्ठलाच्या व रुक्मिणीच्या मंदीरात, योग्य व्यवस्था ठेवण्याकरीता राज्य विधान मंडळाने पंढरपूर अधिनियम विधीग्राहयतेवर आक्षेप घेण्यासाठी उपाध्यायवर्गानी सर्वोच्च न्यायालयात रिट विनंती अर्ज दाखल करण्यात आले होते, त्याचा निकाल शासनाच्या बाजूने लागला.

कनिष्ठ न्यायालयात १९७६ चे दिवाणी क्रमांक ५२७, ५४१, ५४५ ते ५५१ प्रकरणावर शासनाच्या बाजूने निकाल दिले. कनिष्ठ न्यायालयाच्या निर्णयावर (१९८४ चे परीच्छेद क्रमांक १०५, १२८, १५५, ते १६१) बडवे आणि सेवाधारी यांनी सोलापूर येथील जिल्हा न्यायालयात अपिले दाखल केली. अपिलाचा अंतिम निकाल शासनाच्या बाजूने लागला.

त्या निकालविरुद्ध बडवे व उत्पतदारी मंडळींनी उच्च न्यायालयात सेकंड अपिले (क्र. ४२ व ५२/८५) शासनाच्या विरुद्ध दाखल केलीली आहेत. बडवे व उत्पाद मंडळींनी दिवाणी अर्ज क्रमांक २३८ व २९७/८५ अनुक्रमे सेकंड अपिले क्रमांक ४२ व ५२/८५ मध्ये गुदरले होते. त्यामध्ये उच्च न्यायालयाने दिनांक २१ फेब्रुवारी, १९८५ रोजी तोंडी आदेश देऊन शासनास पंढरपूर कायद्याच्या कलमास अधिन राहुन कार्य करण्यास परवानगी दिली होती. त्यामुळे पंढरपूर मंदीरे अधिनियमांची उरलेली कलमे महाराष्ट्र शासनाने दिनांक २१ फेब्रुवारी १९८५ पासून अमलात आणली आहेत. तसेच उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदीर समीतीची पुनर्रचना करण्यात आलेली असून, ७ सदस्यांची तात्पुरती समीती नेमलेली आहे व या समीतीमध्ये बडवे व उत्पाद यांचा एकेक प्रतिनीधी घेण्यात आला आहे. सदर समीती मंदीराचे व्यवस्थापन पाहते.

परिशिष्ट - अ

धर्मादाय संघटनेच्या प्रादेशिक कार्यालयांच्या जागा उपलब्धतेबाबतची सद्यस्थिती

अनु.क्र.	जागा प्राप्त होऊन ताबा घेतलेले जिल्हे	जागा उपलब्ध झालेले परंतु ताब्यात न मिळालेले जिल्हे	जागा उपलब्ध नसलेले जिल्हे	जागा प्राप्त करण्यासाठी प्रयत्न सुरु असलेले जिल्हे		पुरेशी जागा उपलब्ध असलेले जिल्हे
१.	सिंधुदुर्ग	रायगड	ठाणे	मुंबई	गोर्दिया	
२.	हिंगोली	रत्नागिरी	परभणी	नंदुरबार	भंडारा	नागपुर
३.	जालना		लातुर	नांदेड	वाशिम	पुणे
४.	अहमदनगर		वर्धा	बीड	सांगली	अकोला
५.	गडचिरोली			यवतमाळ	सातारा	कोल्हापुर
६.				अमरावती	उस्मानाबाद	औरंगाबाद
७.				नाशिक	धुळे, जळगांव	
८.				बुलढाणा	चंद्रपूर	
एकुण	०६	०२	०४	१७		०५

एकुण ३४ कार्यालयाची स्थिती वरीलप्रमाणे असुन मुख्यालय व मुंबई कार्यालय हे एकत्रित आयुक्त भवनाच्या इमारतीत आहे.

जागा प्राप्त होऊन ताबा घेतलेले जिल्हे	: ०६
जागा उपलब्ध झालेले परंतु ताब्यात न मिळालेले जिल्हे	: ०२
जागा उपलब्ध नसलेले	: ०४
जागा प्राप्त करण्यासाठी प्रयत्न सुरु असलेले जिल्हे	: १७
पुरेशी जागा उपलब्ध असलेले जिल्हे	: ०५

परिशिष्ट - ब

अ.क्र.	जिल्हा	जाने. २०१३ ते जून २०१३ लाभार्थी एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	जुलै २०१३-डिसे.२०१३ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	जाने.२०१४-जून.२०१४ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	जुलै २०१४ ते डिसे. २०१४ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	जाने.२०१५-डिसे २०१५ एकूण लाभार्थी रुग्ण संख्या	एकूण
१.	मुंबई	१९८४१	१७९०९	१५५९१	२४०७१	१८४९१	९५९०३
२.	ठाणे	३३२८८	७२१९	१०४१५	१००६०	९५९०	७०५७२
३.	रायगड	६५४०	५३७७	६११३	५३११	६७८८	२९७२९
४.	नाशिक	३३४७	७२९२	३३४५	२४५९	३७८०	२०२२३
५.	धुळे	११७५	१०८६	१०७९	५१२	९९९	४८५१
६.	नंदुरबार	९९	६९	४४	६४	९८३	१२५९
७.	जळगांव	२२१	२०४	२३९	३५३	३१०	१३२७
८.	नागपुर	७४३७	८३६७	८७९३	९५११	८१७५	४२२८३
९.	चंद्रपुर	४५५	६१४	६३९	७५७	६२९	३०९४
१०.	भंडारा	२७७	२२६	१६७	२२६	१८९	१०८५
११.	गोंदिया	१७३८	१७०४	१६५२	१४४७	१८६२	८४०३
१२.	वर्धा	१२३१९४	१३४३०२	१३७३४४	१४४२५९	३१७९१	५७०८९०
१३.	गडचिरोली	२२९०	२३५१	१६०७	२७९५	१९१८	१०९६१
१४.	अमरावती	१५७२	४७०४	२९८०	२२५०	२२८१	१३७८७
१५.	अकोला	१९६९	१३९३	२५८१	२७९५	३१८२	११९२०
१६.	वाशिम	१२५७५	१४४४९	१४१०५	२६४६१	२७७७३	९५३६३
१७.	यवतमाळ	१३१५	१३१५	२००१	२११०	२२६५	९००६
१८.	बुलढाणा	१०४३	७७२	८४५	७५३	१४९६	४९०९
१९.	औरंगाबाद	३९१७	२८८७	४६०९	५०५३	५३५९	२१८२५
२०.	परभणी	९२८	७५९	२२५४	३९७९	३९१७	११८३७
२१.	हिंगोली	०	०	०	०	०	०
२२.	नांदेड	११८	८९	२६	१६	२२	२७१
२३.	जालना	२७६१	२५३०	४९५	२६५८	२८४१	११२८५
२४.	लातूर	३८३७	१३९३	४९५	७५८	११२९	७६१२
२५.	बीड	७१	३७८	५५३	६०३	६१८	२२२३
२६.	सोलापूर	१०८९६	१५७१६	३५८	५८१६१	४०२४	८९१५५
२७.	उस्मानाबाद	५०१	४०६	४५८	३३८	४७९	२१८२
२८.	कोल्हापूर	२०१	३९९	३८३	३२५	३५३	१६६१
२९.	रत्नागिरी	६०८	८८२	५४९	३६५	३३३	२७३७
३०.	सिंधुदुर्ग	५३४	४४७	५११	६५६	६७९	२८२७
३१.	सांगली	२६९१	४०९५	९९७	१११४२	७६५७	२६५८२
३२.	पुणे	३१४६०	१८५४१	१८४७५	१९७२८	२३२७९	१११४८३
३३.	अहमदनगर	२४७९०	१९४१३	२७२६१	३३८७२	३२१९२	१३७५२८
३४.	सातारा	२१५३	१४८१	२३५८	२१९४	१९४२	१०१२८
	एकूण	३०३५४२	२७८७६९	२६९३२२	३७६०४२	२०७३२६	१४३५००१

न्यास नोंदणी माहिती

अ. क्र. Sr. No.	जिल्हा District	वर्षाच्या आरंभी नोंद झालेले Registered at the beginning of the year			वर्षात नोंद झालेले Registered at the beginning of the year			वर्षाच्या अखेरीस नोंद झालेले Registered at the beginning of the year		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	GB.R.	80734	90775	94845	9707	4071	4614	90441	94846	99459
2.	Thane	34414	37401	41941	2987	4540	2120	37401	41941	44061
3.	Raigad	12513	13152	13586	639	434	498	13152	13586	14084
4.	Nashik	17094	17907	18000	813	93	896	17907	18000	18896
5.	Jalgaon	16000	17555	18976	1616	1418	1649	17616	18973	20625
6.	Dhule	13611	10843	10792	735	129	479	14346	10972	11271
7.	Nandurbar	4304	4897	5289	593	392	294	1497	5289	5583
8.	Pune	36211	51911	53611	15700	1700	3174	51911	53611	56785
9.	Ahmadnagar	20288	18902	20953	759	1166	665	21047	20068	21618
10.	Satara	17283	18758	19398	1475	640	443	18758	19398	19841
11.	Kolhapur	32072	35524	38595	2451	3071	3334	34523	38595	41929
12.	Sangli	19775	20486	21115	711	665	521	20486	21151	21672
13.	Ratnagiri	5951	6460	7016	499	259	252	6450	6719	7268
14.	Sindhudurga	4465	5172	5522	707	350	415	5172	5522	5937
15.	Aurangabad	24765	26260	26350	1496	1678	1380	26261	27938	27730
16.	Jalna	10087	12597	13387	710	790	431	10797	13387	13818
17.	Parbhani	12301	18200	20599	747	2399	6	13048	20599	20605
18.	Nanded	21329	22192	23065	863	873	868	22192	23065	23933
19.	Hingoli	5697	5697	6158	329	428	278	6026	6125	6436
20.	Amravati	15673	17022	17956	1349	718	911	17022	17740	18867
21.	Akola	19816	20828	21529	1012	701	618	20828	21529	22147
22.	Buldhana	15159	16353	0	1194	1261	0	16353	17614	0
23.	Yavatmal	17022	17956	18867	718	911	759	17740	18867	19626
24.	Washim	4942	8888	9677	946	789	882	5888	9677	10559
25.	Nagpur	31995	35972	36990	3788	1198	1281	35783	36990	38271
26.	Wardha	8274	8590	8988	316	182	216	8590	8772	9204
27.	Bhandara	7540	7943	8624	403	354	265	7943	8297	8889
28.	Chandrapur	12969	13146	13653	117	417	493	13086	13563	14146
29.	Gadchiroli	6249	6493	6713	244	65	199	6493	6558	6912
30.	Gondia	6771	7268	7799	524	531	520	7295	7799	8319
31.	Latur	12649	22014	22075	365	61	1538	22014	22075	23613
32.	Solapur	26930	27652	29426	722	907	2685	27652	28559	32111
33.	Osmanabad	15183	15506	15618	350	119	316	15533	15625	15934
34.	Beed	5443	6237	6984	794	747	825	6237	6984	7809
	Total	604509	666377	684133	56379	34057	33825	660888	700434	717958

न्यास नोंदणी माहिती

अ. क्र. Sr. No.	जिल्हा District	वर्षाच्या आरंभी नोंद झालेले Registered at the beginning of the year			वर्षात नोंद झालेले Registered at the beginning of the year			वर्षाच्या अखेरीस नोंद झालेले Registered at the beginning of the year		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	GBR.	60671	63455	65884	2784	2429	2706	63455	65884	68590
2.	Thane	28861	31068	33133	2207	2065	2097	31068	33133	35230
3.	Raigad	10372	10863	11363	491	500	645	10863	11363	12008
4.	Nashik	14872	15675	16198	803	523	1015	15675	16198	17213
5.	Jalgaon	15226	16579	17886	1352	1306	1097	16578	17885	18983
6.	Dhule	13813	14228	14570	415	342	411	14228	14570	14981
7.	Nandurbar	817	1110	1292	293	182	288	1110	1292	1580
8.	Pune	43168	44857	47629	1930	2772	1786	45098	47629	49415
9.	Ahmadnagar	27921	17041	18922	561	1083	993	28482	18124	19915
10.	Satara	14909	15117	15841	208	724	323	15117	15841	16164
11.	Kolhapur	31819	32975	33836	1156	861	1019	32975	33836	34855
12.	Sangli	15326	15963	16396	637	433	548	15963	16396	16944
13.	Ratnagiri	4677	4913	5418	236	225	199	4913	5136	5617
14.	Sindhudurga	3629	4046	5649	417	188	188	4046	4234	5837
15.	Aurangabad	20936	22221	24190	1285	1969	1620	22221	24190	25810
16.	Jalna	10537	10825	11225	288	400	580	10825	11225	11805
17.	Parbhani	14739	15679	16173	941	450	466	15680	16129	16639
18.	Nanded	17860	18765	19454	1029	689	729	18889	19454	20183
19.	Hingoli	2071	2443	2734	372	291	263	2443	2734	2997
20.	Amravati	14593	15875	16836	1282	1081	611	15875	16956	17447
21.	Akola	18338	19276	20036	938	760	543	19276	20036	20579
22.	Buldhana	14721	15927	15927	1114	1206	1206	15835	17133	17133
23.	Yavatmal	15875	16836	17544	1081	611	893	16956	17447	18437
24.	Washim	2577	3469	4280	892	811	654	3469	4280	4934
25.	Nagpur	30366	35303	36273	3676	970	1064	34042	36273	37337
26.	Wardha	7650	7931	8367	281	229	207	7931	8160	8574
27.	Bhandara	6911	7332	8060	421	362	207	7332	7694	8267
28.	Chandrapur	13019	13345	13664	326	319	341	13345	13664	14005
29.	Gadchiroli	6343	6544	6781	201	107	133	6544	6651	6914
30.	Gondia	7537	7982	7982	504	480	480	8041	8462	8462
31.	Latur	23324	23989	24583	665	594	991	23989	24583	25574
32.	Solapur	3771	4379	5965	608	760	936	4379	5139	6901
33.	Osmanabad	22242	22539	12198	657	78	312	22899	22617	12510
34.	Beed	3859	7876	8497	7876	8497	756	7876	8497	24991
	Total	543350	566426	584786	37927	34297	26307	577418	592847	626831

TABLE - 3

कार्यालय	२०१३					
	सार्वजनिक न्यास			संस्था		
	आरंभी नोंद	वर्षात नोंद	वर्षाचे अखेरीस	आरंभी नोंद	वर्षात नोंद	वर्षाचे अखेरीस
१. बृहन्मुंबई	९१९९२	४०६६	९६०५८	६३४७८	२४८९	६५९०७
२. ठाणे	३७४०१	४५४०	४१९४१	३१०६८	२०६५	३३१३३
३. रायगड	१३१५२	४३४	१३५८६	१०८६३	५००	११३६३
४. नाशिक	१७९०७	९३	१८०००	१५६७५	५२३	१६१९८
५. जळगांव	१७५५३	१४९०	१९००३	१६६७८	१३०७	१७८८५
६. धुळे	१०८४३	१२९	१०९७२	१४२२८	३४२	१४५७०
७. नंदूरबार	४८९७	१९४	५०९१	१११०	१८२	१२९२
८. पुणे	५१४११	१७००	५३६११	४५०९८	२७७२	४७८७०
९. अहमदनगर	२००६८	८८५	२०९५७	१८१२१	७४८	१८९२२
१०. सातारा	१८७५८	६४०	१४३४८	१५०५७	७२४	१५७८१
११. कोल्हापूर	३५५२४	३०७१	३८५९५	३२४७५	८६५	३३८३६
१२. सांगली	२०४८६	६६५	२११५१	१५९६३	६३७	१६६००
१३. रत्नागिरी	६७१९	२९७	७०१६	५१३८	२८०	५४१८
१४. सिंधुदूर्ग	५५०२	१०५	५६०७	४१३४	१०७	४२४१
१५. औरंगाबाद	२७९३८	११६३	२९१०१	२४१९०	१२३९	२५४२९
१६. जालना	१००८६	७९०	१०८७६	१०८२५	४००	११२२५
१७. परभणी	२०५५९	३३४	२०९३३	१५०२२	४५०	१५४७२
१८. नांदेड	२३०६५	६९०	२३७५५	१९४५४	८५४	२०३०८
१९. हिंगोली	६०२६	४२८	६४५४	६८७	२९१	९७८
२०. अमरावती	२५७७५	१९००	२७६७५	२३६८२	१२९८	२४४८०
२१. अकोला	२०८२८	७०१	२१५२९	१४७२८	७६०	२००३६
२२. बुलढाणा	१७६१४	१२६१	१८८७५	१७१३३	१२०६	१८३३९
२३. यवतमाळा	१७७४०	९११	१८६५१	१६९५६	६११	१७५६७
२४. वाशिम	८८८८	७८९	९६७७	३८४६	८११	४२९७
२५. नागपूर	३५७४२	१८४८	३६९९०	३५३०३	९७०	३६२७३
२६. वर्धा	८७७२	२१६	८९८८	८१६०	२०७	८३६७
२७. भंडारा	८२०७	३२७	८६२४	७६९४	३६६	८०६०
२८. चंद्रपूर	१४४३७	४३४	१४८७१	१३३४५	३२१	१३६६६
२९. गडचिरोली	६५५८	६५	६६२३	६६५१	१०७	६७५८
३०. गोंदिया	७७९४	५३१	८३३०	८४६२	४८०	८९४२
३१. लातूर	२२०१४	६१	२२०७५	२३९८९	५९४	२४५८३
३२. सोलापूर	२८५५९	८६७	२९४२६	५१३९	८२६	५९६५
३३. उस्मानाबाद	१५६२५	१०६	१५७३१	२२६१७	१२१	२२७३८
३४. बीड	६२३७	७४७	६९८४	४८७६	६२१	५४९७
एकूण	६८५३६२	३१८२८	७१७१४०	५७६४३१	२६०६०	६०२४९६

(दोन) वित्तीय आवश्यकता

(II) Financial Requirement

तक्ता - १
TABLE --I

	प्रत्यक्ष रक्कम २०१४-२०१५ Actuals 2014-2015		अर्थसंकल्प २०१५-२०१६ Budget Estimates 2015-2016		सुधारित अंदाज २०१५-२०१६ Revised Estimates 2015-2016		अर्थसंकल्प २०१६-२०१७ Budget Estimates 2016-2017						
	योजनेतर Non-Plan	योजनांतर्गत Plan	योजनेतर Non-Plan	योजनांतर्गत Plan	योजनेतर Non-Plan	योजनांतर्गत Plan	योजनेतर Non-Plan	योजनांतर्गत Plan	एकूण Total				
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
(अ) कार्याचे वर्गीकरण -													
धर्मादाय संघटना	...	338027	--	338027	467466	--	467466	543739	--	543739	620163	--	620163
एकूण (अ)	...	338027	--	338027	467466	--	467466	543739	--	543739	620163	--	620163
(ब) उद्दीष्टवार वर्गीकरण -													
८०० (एक) धर्मादाय आयुक्त													
इतर खर्च													
(२०७००४४९)													
(१) वेतन	...	29739	--	29739	49202	--	49202	40000	--	40000	71448	--	71448
(२) अतिकालीक भत्ता	...	41	--	41	100	--	100	90	--	90	103	--	103
(३) टेलीफोन खर्च	...	1500	--	1500	2000	--	2000	2000	--	2000	2000	--	2000
(४) कंत्राटी सेवा	...	--	--	--	1	--	1	--	--	--	1	--	1
(५) प्रवास खर्च	...	192	--	192	378	--	378	78	--	78	610	--	610
(६) कार्यालयीन खर्च	...	1285	--	1285	1046	--	1046	1046	--	1046	1124	--	1124
(७) प्रकाशने	...	--	--	--	0	--	0	--	--	--	--	--	--
(८) संगणकावरील खर्च	...	330	--	330	161	--	161	161	--	161	200	--	200
(९) इतर खर्च	...	65	--	65	150	--	150	46	--	46	150	--	150
एकूण ८०० (१)	...	33152	--	33152	53038	--	53038	43421	--	43421	75636	--	75636
८०० (दोन) संस्था नोंदणी अधिनियम,													
१८६० ची अंमलबजावणी													
(२०७००४५२)													
वेतन	...	2586	--	2586	3334	--	3334	3230	--	3230	3701	--	3701
कार्यालयीन खर्च	...	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
एकूण ८०० (२)	...	2586	--	2586	3334	--	3334	3230	--	3230	3701	--	3701
(A) Activity Classification.													
Charity Organisation													
Total (A)													
(B) Objectwise Classification													
Other expenditure													
800 (I) Charity Commissioner													
(20700441)													
(i) Salaries													
(ii) O. T.													
(iii) Telephone Charges													
(vi) Contract Services													
(iv) Travel Expenses													
(v) Office Expenses													
(vi) Publication													
(vii) Computer Expenses.													
(viii) Other Charges.													
Total 800 (I)													
800 (II) Administration of Societies													
Registration Act, 1860													
(20700452)													
Salaries													
Office Expenses													
Total 800 - (II)													

तक्ता - १
TABLE-I

(दोन) वित्तीय आवश्यकता
(II) Financial Requirements

(रु. हजारत)
(Rs. in thousands)

1	प्रत्यक्ष रकमा २०१४-२०१५		अर्थसंकल्पीय अंदाज २०१५-२०१६		सुधारलेले अंदाज २०१५-२०१६		अर्थसंकल्प २०१६-२०१७					
	Actuals 2014-2015	Budget Estimates 2015-2016	Budget Estimates 2015-2016	Revised Estimates 2015-2016	Budget Estimates 2016-2017	Budget Estimates 2016-2017	Budget Estimates 2016-2017	Budget Estimates 2016-2017				
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
(अ) कार्याचे वर्गीकरण												
सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	5100	-	5100	5100	-	5100	5100	-	5100	7900	-	7900
एकूण (अ)	5100	-	5100	5100	-	5100	5100	-	5100	7900	-	7900
(ब) उद्दिष्टवार वर्गीकरण												
६०-ईतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम												
१०४-देव संलग्न विमा योजना												
००(०१)-देव संलग्न विमा योजनेनुसार प्रदाने (२२३५०६१४) भारित	600	-	600	600	-	600	600	-	600	900	-	900
५०-इतर खर्च	600	-	600	600	-	600	600	-	600	900	-	900
एकूण	600	-	600	600	-	600	600	-	600	900	-	900
००(०२)-देव संलग्न विमा योजनेनुसार प्रदाने (२२३५०६२३)दत्तमत												
५०-इतर खर्च	4500	-	4500	4500	-	4500	4500	-	4500	7000	-	7000
एकूण	4500	-	4500	4500	-	4500	4500	-	4500	7000	-	7000
एकूण (ब)	-	-	-	5100	-	5100	-	-	-	-	-	-
२२३५ - सामाजिक सुरक्षा व कल्याण												
एकूण (क)	5100	-	5100	5100	-	5100	5100	-	5100	7900	-	7900